

Økonomiske udfordringer på det regionale udviklingsområde i 2027

Der er alvorlige samfundsmæssige konsekvenser ved, at jordforurening og kollektiv trafik i Region Østjylland fra 2027 bliver ramt af besparelser på op til 148 mio. kr. afledt af sundhedsreformen.

Der er vedlagt to faktaark, der beskriver, hvordan besparelser på grundvandsbeskyttelse og særligt busforbindelser rammer geografisk skævt og kommer til at påvirke mange borgere i hele Østjylland.

Hvis Region Østjylland ikke i den kommende økonomiaftale for 2027 kompenseres økonomisk, skal regionsrådet til efteråret beslutte besparelserne som del af budgetprocessen.

Årsager til besparelser på kollektiv trafik og jordforurening

Med Sundhedsreformen vil den kommende Region Østjylland skulle spare ca. 77 mio. kr. i 2027 på den regionale udviklingsøkonomi. Besparelserne skyldes udelukkende, at reformen indebærer en rammereduktion, der for Region Hovedstadens og Regions Sjællands vedkommende er større end de udgifter, de to regioner faktisk har brugt på bl.a. klima- og kulturopgaver, som falder bort med reformen. For de øvrige to regioner medfører bloktilskudsnøglen omvendt en rammeforøgelse.

Fordelingen af statens bloktilskud vil desuden føre til en afledt fordelingsmæssig forskydning mellem regionerne. For Region Østjylland vil der være et tab på ca. 71 mio. kr. på udviklingsområdet, der forskydes til de vstdanske regioner.

Kommer der ikke et aftaleløft i økonomiaftalen for 2027 eller en ændring i modellen for fordeling af bloktilskuddet, skal Regional Udvikling i Region Østjylland på baggrund af ovenstående spare 147,8 mio. kr. fra 2027 og frem. Med afsæt i den nuværende budgetfordeling i de to nuværende regioner svarer det til følgende fordeling af besparelsen:

- Kollektiv Trafik med 72 pct. af besparelsen, svarende til 106,4 mio. kr.
- Miljø (råstoffer og jordforurening) med 15 pct. af besparelsen, svarende til 22,2 mio. kr.
- Øvrige (herunder løn) med 13 pct. af besparelsen, svarende til 19,2 mio. kr.

Konsekvenser

Besparelser i den kollektive trafik på ca. 100 mio. kr. svarer til 1/3 af tilskud til busdriften i det kommende Region Østjylland. Det vil betyde nedlæggelse af hele buslinjer og dermed en anseelig forringelse af busnettet. Afhængig af løsning vil besparelserne påvirke yderområdets tilgængelighed til kollektiv trafik, skabe markante huller i det sammenhængende kollektive net eller ramme de største passagerstrømme og linjer med bedst økonomi.

På jordforureningsområdet vil en større besparelse på fx 30 mio. kr. kunne betyde, at målet om beskyttelse af 85% af grundvandet inden 2030 i Region Hovedstaden ikke kan nås. I Region Sjælland kan grundvandet i de prioriterede indsatsområder ikke beskyttes inden 2030. Der henvises til de to vedlagte faktaark, der uddyber konsekvenser for besparelser på de to områder.